Lietas arhīva Nr. A42-01002-25/2
ECLI:LV:ADRJRIT:2025:0414.A420100225.4.L

Administratīvā rajona tiesa

Rīgas tiesu nams

LĒMUMS

Rīgā 2025. gada 14. aprīlī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Ilze Andruškina,

rakstveida procesā izskatīja /Nosaukums A/ sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 13. decembra lēmumu Nr. 30.4/22.11/3838.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes 2024. gada 11. oktobra lēmumu Nr. 30.4/17.23/111344 (turpmāk – lēmums par piedziņu) konstatēta /Nosaukums B/ (*izslēgta no komercreģistra /Datums A/*) uzņēmuma pāreja uz sūdzības iesniedzēju /Nosaukums A/. Ievērojot minēto, /Nosaukums B/ nokavētie nodokļu maksājumi 30 004 *euro* piedzīti no sūdzības iesniedzējas.

Sūdzības iesniedzēja lēmumu par piedziņu apstrīdēja augstākā iestādē.

[2] Ar dienesta 2024. gada 13. decembra lēmumu Nr. 30.4/22.11/3838 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) lēmums par piedziņu atstāts negrozīts.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[2.1] Konkrētais gadījums nav tipisks uzņēmuma pārejas gadījums. Ne katrā gadījumā, kad uzņēmuma pārņēmējs ir dibināts pirms uzņēmuma nodevēja, nebūs konstatējama uzņēmuma pāreja, jo izšķiroša ir aktīvas saimnieciskās darbības veikšana. Konkrētajā gadījumā uzņēmuma pāreja notikusi laikā no 2023. gada 30. aprīļa (uzņēmuma nodevēja izbeidza darba tiesiskās attiecības ar lielāko daļu nodarbināto darba ņēmēju) līdz 2024. gada 11. janvārim (izrakstīts rēķins pārņemtajam sadarbības partnerim /Nosaukums C/).

[2.2] /Nosaukums B/ reģistrētais pamatdarbības veids ir zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana, kas ir arī sūdzības iesniedzējas pamatdarbības veids. Atbilstoši abu sabiedrību dienestam sniegtajai informācijai tās darbojās vienā un tajā pašā saimnieciskās darbības jomā, iepērkot kokmateriālus, tos apstrādājot un pārdodot tālāk.

[2.3] Nav saprotams sūdzības iesniedzējas norādītais, ka līstes tiks ražotas vienam konkrētam pasūtītājam. No /Nosaukums B/ 2022. gada 3. jūnijā dienestā iesniegtās informācijas izriet, ka tās noslēgtajos sadarbības līgumos par preču piegādi /Nosaukums D/ un /Nosaukums T/ nav norādes par unikāla pasūtījuma līstes piegādāšanu.

[2.4] /Nosaukums B/ juridiskā adrese reģistrēta sūdzības iesniedzējai piederošajā nekustamajā īpašumā /Adrese A/, kadastra numurs /Kadastra numurs 1/ (turpmāk – īpašums /Adrese A/), kas atrodas /Adrese D/.

Savukārt sūdzības iesniedzējas juridiskā adrese reģistrēta tās bijušās darba ņēmējas /Persona A/ vīram /Persona J/ piederošajā nekustamajā īpašumā /Adrese E/.

[2.5 /Nosaukums B/ struktūrvienība "Ražotne – saimnieciskās darbības vieta ārpus juridiskās adreses" tika reģistrēta /Nosaukums E/, kuras dalībniece ir sūdzības iesniedzēja, piederošajā nekustamajā īpašumā /Adrese F/, kadastra numurs /Kadastra numurs 2/ (turpmāk – īpašums /Adrese F/). Savukārt sūdzības iesniedzējas struktūrvienība "Ražošanas cehs" tika reģistrēta /Nosaukums B/ juridiskajā adresē.

[2.6] Abu sabiedrību izrakstītajos rēķinos sakrīt izsniegto preču (ēvelētas latas) izsniegšanas vieta un preču izsniedzējs. Īpašuma /Adrese F/ un īpašuma /Adrese A/ apsekošanas rezultātā tika konstatēts, ka abas adreses atrodas vienā industriālā teritorijā (blakus ēkās). Aptaujātie sūdzības iesniedzējas darbinieki, kuri iepriekš bija nodarbināti /Nosaukums B/, apliecināja, ka ar darba attiecību uzsākšanu pie sūdzības iesniedzējas savus darba pienākumus pildīja tajās pašās telpās. Tādējādi /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzēja savu saimniecisko darbību veica vienā un tajā pašā adresē – īpašumā /Adrese A/, un /Nosaukums B/ savu saimniecisko darbību savā reģistrētajā struktūrvienībā neveica.

[2.7] 2022. gada 21. martā par /Nosaukums B/ dalībnieci un amatpersonu kļuva /Persona B/, kura līdz 2021. gada 31. maijam bija sūdzības iesniedzējas darba ņēmēja. Savukārt /Persona B/ vīrs /Persona C/ no 2019. gada 10. jūnija ir sūdzības iesniedzējas amatpersona, turklāt no 2022. gada 21. aprīļa līdz 2023. gada 30. aprīlim viņš bija darba ņēmējs vadošā amatā abās sabiedrībās vienlaicīgi. /Persona C/ un /Persona B/ saistība ar /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzēju kopsakarā ar citiem uzņēmuma pāreju raksturojošiem apstākļiem norāda uz iespēju veikt saskaņotas darbības.

[2.8] Lai arī /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas nosaukumi nav līdzīgi, tomēr tie saistāmi ar kokapstrādi – tajos ietverti koku nosaukumi. /Persona C/ pārstāvēto uzņēmumu nosaukums saistīts ar kokiem un kokapstrādi. Viņš no 1998. gada kā dalībnieks (amatpersona) darbojas uzņēmumos, kuru saimnieciskā darbība saistīta ar kokapstrādi, kokmateriāliem, tostarp kā dalībnieks /Nosaukums G/, kā dalībnieks un amatpersona – /Nosaukums H/ un /Nosaukums I/ (*izslēgtas no komercreģistra attiecīgi /Datums M/ un /Datums N/*), kā arī /Nosaukums J/.

[2.9] Sūdzības iesniedzēja deklarējusi iegādes darījumus ar /Nosaukums K/, kas bija arī /Nosaukums B/ iegādes darījumu partneris. Līdzīgi sūdzības iesniedzēja deklarē piegādes darījumus ar /Nosaukums C/ un /Nosaukums L/, ar kurām piegādes darījumus deklarējusi arī /Nosaukums B/.

Attiecībā uz sadarbības uzsākšanu ar /Nosaukums K/ ņemams vērā, ka konkrētajā gadījumā notikusi netipiska uzņēmuma pāreja. Darījumu partneru sakritību nevar izskaidrot ar nejaušību, jo visu lietā konstatēto apstākļu nejauša sakritība ir vērtējama kritiski. Arī darījums par salīdzinoši mazām summām ir darījums, kuram ir nozīme uzņēmuma saimnieciskajā darbībā.

[2.10] Ar 2023. gada 12. jūniju tika nodibinātas sūdzības iesniedzējas darba attiecības ar /Nosaukums B/ bijušajiem darba ņēmējiem /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/ un /Persona G/, saglabājot tādu pašu profesiju, kāda tā bija /Nosaukums B/, par to paziņojot dienestam 2023. gada 9. jūnijā, proti, tajā pašā dienā, kad /Nosaukums B/ iesniedza ziņas par minēto darbinieku atbrīvošanu.

No darbinieku sniegtajiem paskaidrojumiem uz dienesta informācijas pieprasījumiem neizriet, ka darbinieku pieņemšana darbā pie sūdzības iesniedzējas notika vispārpieņemtā veidā, atsaucoties uz darba sludinājumiem. Darbinieks Nr. 1 sniedzis informāciju, ka abās komercsabiedrībās darba pienākumi ne ar ko neatšķīrās, arī iekārtas nemainījās. No apsekošanas laikā sniegtajām darbinieku atbildēm izriet, ka par darba devēja maiņu viņi netika informēti.

[2.11] /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzēja savā saimnieciskajā darbībā izmantoja vienas un tās pašas iekārtas, proti, frēzmašīnas *SCM TF110 NOVA* un *FORMULA T60*.

[2.12] No sūdzības iesniedzējas iesniegtajiem darba devēja ziņojumiem izriet, ka tikai viena darbinieka atalgojums bija salīdzinoši mazāks kā pārējiem (nedaudz virs valstī noteiktā minimālā atalgojuma), savukārt

pārējiem bija krietni virs minimālā atalgojuma. Turklāt /Persona C/ savas nodarbinātības laikā /Nosaukums B/ bija iespējams novērtēt darbinieku darba spējas un kvalifikāciju.

[2.13] Sūdzības iesniedzējas nodokļu deklarāciju un pārskatu sagatavotāja ir /Nosaukums M/ darba ņēmēja /Persona H/. Minētās sabiedrības darba ņēmēja ir arī /Nosaukums B/ nodokļu deklarāciju un pārskatu sagatavotāja /Persona I/.

[2.14] Sūdzības iesniedzēja saziņai ar dienestu Elektroniskās deklarēšanās sistēmā ir izmantojusi vairākas IP adreses, kuras saziņai ar dienestu ir izmantojusi arī /Nosaukums B/.

[2.15] Dienests, izmantojot Elektroniskās deklarēšanās sistēmā pieejamo un citu tā rīcībā esošo informāciju, neko nepārkāpj, un dienesta amatpersonu rīcība nav neatļauta. Konkrētajā lietā IP adrese neidentificē konkrētu personu vai tās adresi. Operatīvās darbības likums attiecas uz operatīvo dienestu un nav attiecināms uz dienesta rīcību, izmantojot tā rīcībā esošo informāciju administratīvā procesa ietvaros.

[3] Sūdzības iesniedzēja tiesā iesniedza sūdzību par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

Sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] No pārsūdzētā lēmuma neizriet, ka sūdzības iesniedzējai būtu pārgājis /Nosaukums B/ uzņēmuma elementu kopums, kas ir pietiekams patstāvīgas un neatkarīgas saimnieciskās darbības veikšanai.

[3.2] Ar /Nosaukums B/ darbību saistītie apstākļi nav ietekmējuši sūdzības iesniedzēju un neveido saistību uzņēmuma pārejas kontekstā. Pārejas esības un tās ilguma kontekstā primārā loma pārsūdzētajā lēmumā piešķirta ar darbinieku pieņemšanu darbā pie sūdzības iesniedzējas saistītajiem apstākļiem, pārējiem apstākļiem piešķirot sekundāru nozīmi.

[3.3] Atbilstoši noteiktām grupām vai klasifikatoriem reģistrētie darbības veidi nav izmantojami uzņēmumu darbības būtības identificēšanai. Formāli deklarējot darbības veidus, abām sabiedrībām netika izskaidrota deklarēto veidu nozīme, kas ir pretrunā Latvijas Republikas Satversmei un vispārīgiem tiesību principiem.

[3.4] /Nosaukums B/ uzsāka unikāla pasūtījuma līstes ražošanu vienam konkrētam pasūtītājam. Savukārt sūdzības iesniedzēja nodarbojas ar universāla profila preču pārdošanu mazumtirdzniecības tīkliem un citiem klientiem, un tās produkcijas sortimentā ir vairāk nekā 150 preču veidu.

[3.5] Pastāv situācijas, kad Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ir reģistrētas vairākas ēkas, bet dabā tās izskatās kā viena ēka. Abu uzņēmumu ražotnes atradās nošķirti, dažādās zemes vienības daļās un atsevišķās būvēs, kas tikai juridiski saskaņā ar adresācijas noteikumiem tika identificētas ar attiecīgo adresi. /Nosaukums B/ savu saimniecisko darbību veica īpašuma /Adrese F/ adresē, savukārt sūdzības iesniedzēja – īpašuma /Adrese A/ adresē.

[3.6] Faktiskā saimnieciskā darbība īpašumā /Adrese F/ tika veikta 2022. gadā, bet apsekošana veikta 2024. gada decembrī, turklāt nav skaidrs novērojumu veicējs un tā kompetence, tādējādi apsekošanā iegūtās ziņas nav izmantojamas. Attiecībā uz darbinieka Nr. 1 aptauju norādāms, ka anonīmas ziņas vai ziņas no datu subjekta, kurš sniedz nepatiesas ziņas, nav izmantojamas uzņēmuma pārejas pierādīšanā.

[3.7] Fakts, ka /Persona C/ ir /Persona B/ vīrs, bez citiem konkrētiem pierādījumiem nav izmantojams apgalvojumam par uzņēmuma pāreju. Tas, ka uzņēmumu valdes vai dalībnieku locekļu starpā pastāv radniecība vai laulības saites, var liecināt par to, ka komercsabiedrības ir saistītie uzņēmumi likuma "Par nodokļiem un nodevām" 1. panta 18. punkta izpratnē, kas nenozīmē resursu nodošanu citam tiesību subjektam un citu darbību veikšanu uzņēmuma pārejas nodrošināšanai.

[3.8] /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas firmas viena ar otru neveido līdzību un sakarību. /Nosaukums B/ nosaukumā nav atspoguļotas pazīmes vai jēdzieni, kas pakārtoti varētu ietekmēt sūdzības iesniedzējas spējas turpināt līdzšinējo saimniecisko darbību.

[3.9] /Nosaukums K/ bija sūdzības iesniedzējas sadarbības partneris vēl pirms /Nosaukums B/ dibināšanas. Apgrozījuma mēram konkrētajā gadījumā nav nozīmes, jo /Nosaukums K/ nav ticis ietekmēts no /Nosaukums B/ puses. Fakts, ka /Nosaukums B/ iegādājās materiālus no /Nosaukums K/, neatstāja ietekmi uz sūdzības iesniedzējas uzņēmuma darbību vai norēķiniem. Atsevišķi realizācijas darījumi ar /Nosaukums C/ ir niecīga mēra darījumi.

[3.10] /Nosaukums B/ uzņēmuma darbinieku pārņemšana nenotika, jo darba attiecības starp darbiniekiem un uzņēmumiem netika veidotas Darba likuma 117. panta regulējuma ietvaros. No Eiropas Savienības Tiesas spriedumu atziņām izriet, ka ir jāvērtē, vai pārņemta skaitliski un kompetences ziņā būtiska daļa darbinieku, kura sūdzības iesniedzējai jau bija kopš 2015. gada, ko dienests nav veicis.

[3.11] /Nosaukums B/ zaudējot spējas veikt saimniecisko darbību, /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/ un /Persona G/ tika atbrīvoti no darba, bet tālākā nodarbinātība pie sūdzības iesniedzējas notika bez /Persona C/ un /Persona B/ iesaistīšanās saskaņā ar šo personu brīvu gribu un tobrīd pieejamajām vakancēm, veicot citādus pienākumus, strādājot ar atšķirīgām iekārtām un instrumentiem un nodrošinot atšķirīgas produkcijas ražošanu. Sūdzības iesniedzējas atsevišķi darbinieki bija mazkvalificēti un tika arī atbrīvoti sakarā ar noteikumu pārkāpumiem.

[3.12] Tās pašas IP adreses izmantošanai saziņā ar dienestu ir sekundāra nozīme. Normatīvie akti neparedz ziņu par fiziskās personas IP adresi vākšanu un izmantošanu, un šādu ziņu izmantošana administratīvajā procesā nav pieļaujama. Sūdzības iesniedzēja par šādu ziņu izmantošanu nav brīdināta. Dienests ir veicis neatļautu operatīvās korespondences kontroli, tādējādi veicot neatļautu rīcību, kas robežojas ar likumpārkāpumu.

[3.13] Nav saprotams, /Nosaukums B/ vai sūdzības iesniedzēja atbilst uzņēmuma nodevēja vai, attiecīgi, uzņēmuma ieguvēja statusam. Abu uzņēmumu darbības vērtējumā nav atspoguļoti visi Eiropas Savienības Tiesas praksē noteiktie uzņēmuma pārejas konstatēšanas kritēriji. Abu sabiedrību darbībai ir saistība tikai kā saistītajiem uzņēmumiem.

[3.14] No pārsūdzētā lēmuma satura nav saprotami tā pamatā esošie apsvērumi, jo tajā ietverta nesamērīga informācijas gūzma, kas neļauj secināt, kas veido uzņēmuma pārejas nepieciešamos un reizē pietiekamos elementus (faktus).

[3.15] Iestādei būtu jāpiemēro tās likuma normas, kas pēc to jēgas ļauj privātpersonai realizēt leģitīmus mērķus. Nav pieļaujams izmantot uzņēmuma pārejas institūtu, lai pārceltu atbildību par nodokļu parāda samaksu uz citu nodokļu maksātāju tikai uz atsevišķu sakritību un pieņēmumu pamata profesionālās abdukcijas motīvos.

[4] Dienests paskaidrojumā par sūdzību norāda, ka tā ir nepamatota, un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[5] Lietā izšķirams, vai dienests pamatoti konstatējis /Nosaukums B/ pāreju uz sūdzības iesniedzēju un līdz ar to vērsis pret sūdzības iesniedzēju šīs sabiedrības nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu.

[6] Saskaņā ar Komerclikuma 20. panta pirmo daļu, ja uzņēmums vai tā patstāvīga daļa pāriet citas personas īpašumā vai lietošanā, uzņēmuma ieguvējs atbild par visām uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas saistībām. Tomēr par tām saistībām, kuras radušās pirms uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pārejas citas personas īpašumā vai lietošanā un kuru izpildes termiņš vai nosacījums iestājies piecu gadu laikā pēc uzņēmuma pārejas, uzņēmuma nodevējs un uzņēmuma ieguvējs atbild solidāri.

Kā atzinis Senāts, no minētās normas izriet, ka tās noteikumu par uzņēmuma pāreju mērķis ir novērst tās situācijas, kurās komercsabiedrība tiek “iztīrīta” no aktīviem, neatstājot tās kreditoriem cerības saņemt tiem pienākošos samaksu. Tas nozīmē, ka līdz ar uzņēmuma aktīviem – materiālām un nemateriālām vērtībām – uzņēmuma ieguvējam pāriet atbildība par saistībām, lai tādā veidā pasargātu gan kreditorus, gan darbaspēku (darbiniekus) no uzņēmuma pārejas izraisītām negatīvām sekām. Proti, kreditors var celt prasību pēc izvēles – vai nu pret uzņēmuma nodevēju (pārdevēju), vai ieguvēju. Likums nosaka, ka pušu vienošanās, kas pretēja iepriekš

minētajam, nebūs spēkā attiecībā pret trešajām personām (Komerclikuma 20. panta trešā daļa). Piemēram, ja līgumā būs noteikts, ka par visām saistībām, kas radušās pirms uzņēmuma pārejas, ir atbildīgs pārdevējs, kreditors vienalga būs tiesīgs vērsties ar prasību pret uzņēmuma ieguvēju. Līdz ar to uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas ieguvējs var nokļūt situācijā, kad tam ir jāsamaksā pārdevēja parādi un pēc tam jāmēģina tos atgūt (*Senāta 2017. gada 9. novembra sprieduma lietā Nr. SKC-340/2017, ECLI:LV:AT:2017:1109.C33355814.2.S, 7.1. apakšpunkts*).

Uzņēmuma pārejas objekts ir pats uzņēmums vai tā autonomā daļa. Uzņēmuma jēdziens ir dots Komerclikuma 18. pantā, atbilstoši kuram uzņēmums ir organizatoriski saimnieciska vienība. Uzņēmumā ietilpst komersantam piederošas ķermeniskas un bezķermeniskas lietas, kā arī citi saimnieciski labumi (vērtības), kurus komersants izmanto komercdarbības veikšanai. Uzņēmums var tikt uzskatīts par lietu kopību atbilstoši Civillikuma 848. pantam un īpašuma priekšmetu, jo no Civillikuma 987. panta izriet, ka ar uzņēmuma atsavināšanas līguma noslēgšanu vien nepietiek; ir nepieciešama šo lietu nodošana vai nekustamā īpašuma gadījumā – ierakstīšana zemesgrāmatā. Tas nozīmē, ka uzņēmums ir tiesību objekts, kas pieder tiesību subjektam – komersantam – kurš, veicot komercdarbību, to izmanto, un tas sastāv no aktīva un pasīva, kā arī nemateriāla rakstura saimnieciskiem labumiem jeb faktiskajām attiecībām. Aktīvā ietilpst: 1) ķermeniskas lietas, kas tiek izmantotas komercdarbības veikšanai, tai skaitā nauda, preces, izejvielas, ražošanas iekārtas un darba rīki, nekustamie īpašumi, biroja tehnika, korespondence; 2) bezķermeniskas lietas jeb tiesības ar mantisku vērtību (prasījumi pret parādniekiem, no vērtspapīriem izrietošās tiesības, lietu tiesības uz svešām lietām, autortiesības, patenttiesības un citas naudā novērtējamas intelektuālā īpašuma tiesības). Pasīvā ietilpst visas komersanta saistības. Pie uzņēmumam piederīgajām komersanta saistībām pieder parādi, kas saistīti ar uzņēmuma iegūšanu, ierīkošanu, darbību uzturēšanu, kā arī atalgojums darbiniekiem (*Strupišs A. Komerclikuma komentāri. A daļa. Komercdarbības vispārīgie noteikumi (1.-73. panti). SIA "A. Strupiša juridiskais birojs", 2003, 102. lpp.; Balodis K. Komersanta uzņēmums kā civiltiesību objekts. Likums un Tiesības, 2005, Nr. 3 (67), 68. – 70. un 102. lpp.; Balodis K. Ievads civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007, 102. – 103. lpp.).*

Ievērojot minēto, lai konstatētu vienas komercsabiedrības pāreju citā komercsabiedrībā, primāri ir jākonstatē apstākļu kopums, kas par minēto pāreju liecina. Kā atzinis Senāts, par pāreju var liecināt šādu apstākļu kopums: darbinieku pāriešana darbā pie ieguvēja, pamatlīdzekļu un krājumu nodošana, saglabāta uzņēmuma atrašanās vieta un juridiskā adrese, saistību pret banku pārņemšana, atsavinātājas sabiedrības valdes locekļa pāriešana pie ieguvēja.

Senāts arī ir vērsis uzmanību uz to, ka, analizējot, vai ir notikusi uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pāreja atbilstoši Komerclikumam, ir būtiski noskaidrot, vai pārejas rezultātā jaunajam ieguvējam ir nodots tāds uzņēmumā ietilpstošo elementu kopums, kas nepieciešams konkrētās saimnieciskās darbības turpināšanai. Par uzņēmuma pāreju var liecināt ļoti dažādi apstākļi un, balstoties uz to kopumu, ir nepieciešams izvērtēt veiktos darījumus un to norises apstākļus pēc būtības, nevis formas. Tā kā Komerclikums nepieļauj situāciju, kad, sadalot uzņēmuma mantu, visi aktīvi tiek nodoti vienam subjektam, bet pasīvi – otram, nav piešķirama izšķiroša nozīme tam, vai starp pusēm pastāv formāla vienošanās par saistību pāreju (*Senāta 2019. gada 21. maija sprieduma lietā Nr. SKA-631/2019, ECLI:LV:AT:2019:0521.A420289415.5.S, 8. punkts*).

Tādējādi situācijā, kad darījuma rezultātā tiek ievērojami samazināta komersanta manta un izbeigta tā saimnieciskā darbība, bet jaundibināmais komersants pārņemto uzņēmumu var izmantot līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām, ir pamats konstatēt uzņēmuma pārejas faktu Komerclikuma 20. panta izpratnē un attiecīgi – jaunā uzņēmuma ieguvēja atbildību par saistībām. Uzņēmuma pāreju ir pamats konstatēt arī situācijā, kad saskaņotu darbību rezultātā tiek izbeigta pēc uzņēmuma pārņēmēja nodibināšanas vēlāk reģistrēta uzņēmuma nodevēja saimnieciskā darbība, bet pārņēmējs attiecīgo labumu nodošanas rezultātā paplašinājis savu saimniecisko darbību.

[7] Lai pārbaudītu, vai konkrētajā gadījumā ir iestājies tāds apstākļu kopums, kas liecina par /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreju uz sūdzības iesniedzēju, vērtējami turpmāk norādītie apstākļi.

[8] Sūdzības iesniedzēja komercreģistrā reģistrēta /Datums Y/, savukārt /Nosaukums B/ – /Datums B/ (*lietas 3. sējuma 80., 82. lapa*).

Ievērojot, ka sūdzības iesniedzēja ir reģistrēta komercreģistrā pirms /Nosaukums B/, dienests pamatoti norāda, ka konkrētais gadījums nav tipisks uzņēmuma pārejas gadījums. Šajā sakarā norādāms, ka uzņēmuma pāreja ir aplūkojama plašāk, proti, tā var izpausties ne vien kā jaunas uzņēmējdarbības uzsākšana, bet arī jau esošās uzņēmējdarbības paplašināšana, kuras ietvaros tiek realizēta būtisku saimnieciskās darbības elementu pārņemšana. Tādējādi apstāklim par abu sabiedrību reģistrācijas datumiem nav izšķirošas nozīmes, un tas pretēji sūdzības iesniedzējas viedoklim pats par sevi neliecina par uzņēmuma pārejas neiestāšanos. Kā pamatoti norāda dienests, ne jau uzņēmuma reģistrācijas datums ir kritērijs uzņēmuma pārejas noteikšanā, bet gan materiālo un nemateriālo vērtību (aktīvu), darbinieku un citu vērtību pāreja no vienas kapitālsabiedrības uz citu salīdzinoši īsā laika posmā.

[9] Attiecībā uz saimnieciskās darbības veidu sakritību norādāms, ka abām sabiedrībām ir identisks pamatdarbības veids – zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (*lietas 3. sējuma 81. lapa, 82. lapas otra puse*). /Nosaukums B/ amatpersonas /Persona B/ 2022. gada 22. martā dienestā iesniegtajā iesniegumā norādītais /Nosaukums B/ papilddarbības veids – kokmateriālu, būvmateriālu un sanitārtehnikas ierīču vairumtirdzniecība – kopš 2015. gada 1. janvāra ir arī sūdzības iesniedzējas pamatdarbības veids (*lietas 1. sējuma 132. lapa, 3. sējuma 81. lapa*). Gan /Nosaukums B/, gan arī sūdzības iesniedzēja savos iesniegumos dienestam ir norādījušas, ka to saimnieciskās darbības veids ir saistīts ar kokmateriālu iepirkšanu, apstrādi un gatavās produkcijas tālāku pārdošanu (*lietas 1. sējuma 58. lapa, 99. lapas otra puse, 114. lapas otra puse, 3. sējuma 199. lapas otra puse*).

Tādējādi ir konstatējama uzņēmumu pamatdarbības un papilddarbības veidu sakritība, kuru papildus apliecina arī pašu komersantu norādītā informācija dienestam attiecībā uz saimnieciskās darbības veidu.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka /Nosaukums B/ uzsāka unikāla pasūtījuma līstes ražošanu, savukārt sūdzības iesniedzēja nodarbojas ar universāla profila preču pārdošanu. Turklāt atbilstoši noteiktām grupām vai klasifikatoriem reģistrētie darbības veidi nav izmantojami uzņēmumu darbības būtības identificēšanai. Abām sabiedrībām netika izskaidrota deklarēto veidu nozīme.

/Nosaukums B/ 2022. gada 11. maija un 3. jūnija sadarbības līgumos par preču piegādi /Nosaukums D/ un /Nosaukums T/ norādīts, ka /Nosaukums B/ piegādās attiecīgi kokmateriālus un koksnes produkciju, kā arī koka sagataves (*lietas 1. sējuma 146.–149. lapa*). Tādējādi no minētajiem līgumiem neizriet sūdzībā norādītais apstāklis, ka /Nosaukums B/ uzsāka unikāla pasūtījuma līstes ražošanu vienam konkrētam pasūtītājam.

Attiecībā uz sūdzības iesniedzējas argumentiem par reģistrēto saimnieciskās darbības veidu nozīmi pārsūdzētajā lēmumā pamatoti norādīts, ka uzņēmums var izvēlēties savā ieskatā atbilstošāko saimnieciskās darbības veidu, tomēr šāda izvēles brīvība nesniedz pamatu pieņēmumam, ka šādai sakritībai varētu būt nejaušības raksturs apstākļu kopuma kontekstā. Tādējādi sūdzības iesniedzējas argumenti nav pamatoti.

[10] Attiecībā uz /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas juridiskajām adresēm un struktūrvienībām konstatējams turpmāk minētais.

/Nosaukums B/ juridiskā adrese no tās reģistrācijas brīža komercreģistrā reģistrēta īpašumā /Adrese A/ (*lietas 3. sējuma 82. lapa*). Atbilstoši ierakstiem Ropažu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /Numurs 1/ laika posmā no 2001. gada minētais nekustamais īpašums atradies secīgi sūdzības iesniedzējas dalībnieka /Persona L/, /Persona C/, /Nosaukums G/ un /Nosaukums J/ (*izslēgtas no komercreģistra attiecīgi /Datums AE/ un /Datums AF/*) īpašumā. Savukārt sūdzības iesniedzējas juridiskā adrese no tās reģistrācijas brīža komercreģistrā reģistrēta tās bijušās darba ņēmējas un bijušās /Nosaukums E/ amatpersonas /Persona A/ vīram /Persona J/ piederošajā nekustamajā īpašumā /Adrese E/ (*lietas 3. sējuma 80. lapa*).

/Nosaukums B/ struktūrvienība "Ražotne – saimnieciskās darbības vieta ārpus juridiskās adreses" 2022. gada 17. maijā tika reģistrēta īpašumā /Adrese F/ (*lietas 3. sējuma 83. lapa*). Minētais īpašums atbilstoši Ropažu pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /Numurs 2/ informācijai pieder /Nosaukums E/, kuras dalībniece ir sūdzības iesniedzēja un amatpersonas ir /Persona L/ un /Persona C/, bijusī amatpersona – /Persona A/ (*lietas 2. sējuma 85. lapa*). Savukārt sūdzības iesniedzējas struktūrvienība "Ražošanas cehs" 2016. gada 27. septembrī tika reģistrēta īpašumā /Adrese A/ (*lietas 3. sējuma 81. lapas otra puse*).

Tādējādi /Nosaukums B/ juridiskā adrese ir reģistrēta sūdzības iesniedzējai piederošā īpašumā, bet struktūrvienība – /Nosaukums E/, kuras kapitāla daļas pieder sūdzības iesniedzējai un kuras amatpersonas ir ar sūdzības iesniedzēju saistītie /Persona L/ un /Persona C/, piederošajā īpašumā. Vienlaikus sūdzības iesniedzējas juridiskā adrese atrodas īpašumā, kura īpašnieks ir bijušās /Nosaukums E/ amatpersonas vīrs.

[11] Saimnieciskās darbības faktiskās veikšanas vietas kontekstā vērtējami turpmāk norādītie apstākļi.

2024. gada 12. septembrī dienestā saņemtajai /Nosaukums C/ atbildei (*lietas 3. sējuma 51. lapas otra puse*) pievienoti vairāki /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas izrakstītie rēķini par ēvelētu latu piegādi. Pārbaudot /Nosaukums B/ 2023. gada 2. februāra pavadzīmi Nr. AO 001/2023, 5. aprīļa rēķinu, 11. maija rēķinu Nr. AO 002, 25. septembra rēķinu Nr. AO 005, kā arī sūdzības iesniedzējas 2024. gada 5. marta rēķinu Nr. 004-24 un 8. maija rēķinu Nr. 009-24, ir konstatējams, ka minētajos rēķinos (pavadzīmē) kā preču izsniegšanas vietas adrese norādīta īpašums /Adrese A/, turklāt 2023. gada 2. februāra pavadzīmē Nr. AO 001/2023, 2024. gada 5. marta rēķinā Nr. 004-24 un 8. maija rēķinā Nr. 009-24 kā preču izsniedzējs norādīts /Persona C/ (*lietas 3. sējuma 52. lapa–54. lapas otra puse*).

Lietas materiālos ir darbinieka Nr. 1 2024. gada 5. septembra paskaidrojums dienestam (*lietas 3. sējuma 50. lapa*), kurā norādīts, ka darba devējs /Persona C/ nebija devis parakstīt nevienu darba līgumu. Par to, ka tika pārcelts no viena uzņēmuma uz citu, bija informēts tikai mutiski. Darba pienākumi bija saistīti ar kokmateriālu ēvelēšanu, zāģēšanu, frēzēšanu un gatavās produkcijas pakošanu. Abās komercsabiedrībās darba pienākumi ne ar ko neatšķīrās. Darba uzdevumus deva /Persona C/ vai viņa prombūtnes laikā persona vārdā /Persona K/. Iekārtas nemainījās. Kāpēc ticis pārcelts no viena uzņēmuma uz citu, nezina. Amata pienākumus abās komercsabiedrībās veica /Adrese J/ (ēkas numuru neatceras).

Lietas materiālos ir arī informācija par īpašuma /Adrese A/ un īpašuma /Adrese F/ apsekošanu (*lietas 3. sējuma 95. lapas otra puse–96. lapa*), kurā norādīts, ka abas adreses atrodas vienā industriālā teritorijā (blakus ēkās). Īpašumā /Adrese A/ atrodas liela angāra tipa ēka, kurā notiek aktīva ar kokapstrādi saistīta darbība, savukārt īpašuma /Adrese F/ telpās uz koka paletēm ir sakrāmēti kokmateriāli (neapstrādāti dēļi, apstrādātas līstes, latas), divi kokapstrādes darbgaldi uz paletēm (padomju laika, ietīti plēvē, biezumēvele un zāģis), atvienoti no elektrības padeves, pārvietoti no iespējamās iekārtu kādreizējās atrašanās vietas (līdzena betona laukuma). Mūra ēka nav apkurināma, tā ilgstoši tiek izmantota kā kokmateriālu un citu lietu (iekārtu, nevērtīgu sadzīves priekšmetu) glabātava. Telpā nav iespējams veikt kokmateriālu apstrādi (ēvelēšanu, slīpēšanu, frēzēšanu, garināšanu) un citas darbības. Ar ēkā esošajiem diviem darbgaldiem nav iespējams saražot kokapstrādes latas, līstītes.

Papildus norādāms, ka apstākli par darba pienākumu veikšanu tajā pašā telpā (tās daļā) un ar tām pašām iekārtām apsekošanas laikā savos paskaidrojumos ir norādījuši arī citi sūdzības iesniedzējas darbinieki, tostarp /Persona E/ un /Persona F/ (*lietas 3. sējuma 105. lapa–107. lapa*).

No informācijas par apsekošanas laikā konstatētajiem apstākļiem izriet, ka īpašuma /Adrese F/ teritorijā esošā mūra ēka pamatā tiek izmantota kokapstrādes izejmateriālu uzglabāšanai, savukārt īpašuma /Adrese A/ teritorijā esošajā ēkā tiek veikta turpmākā kokmateriālu apstrāde. Tas izriet no darbinieka Nr. 1 norādītā, ka abās komercsabiedrībās darba pienākumi ne ar ko neatšķīrās, un iekārtas nemainījās. Šādā situācijā ir skaidri redzams, ka īpašuma /Adrese A/ kā preču izsniegšanas vietas norādīšana minētajos rēķinos apliecina /Nosaukums B/ reālās saimnieciskās darbības veikšanu tieši īpašuma /Adrese A/ teritorijā.

Izvērtējot minēto informāciju kopsakarā ar iepriekš konstatēto attiecībā uz /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas saistību juridiskās personas un struktūrvienības adreses kontekstā, var piekrist dienestam, ka abas sabiedrības veica savu saimniecisko darbību vienā un tajā pašā adresē – īpašumā /Adrese A/. Līdz ar to sūdzības iesniedzējas apgalvojumi, ka vienīgi adresācijas noteikumu dēļ abas ražotnes tika identificētas ar vienu adresi un /Nosaukums B/ savu saimniecisko darbību veica savā struktūrvienībā īpašumā /Adrese F/, neatbilst patiesībai.

Sūdzības iesniedzējas iebildums par dienesta amatpersonu kompetenci apsekošanas veikšanā ir nepamatots, jo šāda kompetence dienesta amatpersonām ir noteikta likuma "Par Valsts ieņēmuma dienestu" 10. pantā, un tā ir paredzēta tieši pierādījumu iegūšanai administratīvā procesa ietvaros.

[12] Attiecībā uz /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas dalībnieku un amatpersonu saistību norādāms turpmāk minētais.

Atbilstoši sūdzības iesniedzējas darba ņēmēja ziņojumiem /Persona B/ no 2020. gada 7. oktobra līdz 2021. gada 31. maijam bija sūdzības iesniedzējas darba ņēmēja (profesija – juriste) (*lietas 2. sējuma 123.–124. lapa*). No 2022. gada 21. marta līdz 2023. gada 14. decembrim /Persona B/ bija /Nosaukums B/ amatpersona, bet līdz 2024. gada 23. janvārim – dalībniece (*lietas 2. sējuma 83. lapas otra puse–84. lapa*).

Savukārt /Persona B/ vīrs /Persona C/ no 2019. gada 10. jūnija ir sūdzības iesniedzējas amatpersona, turklāt atbilstoši /Nosaukums B/ darba ņēmēju ziņojumiem no 2022. gada 21. aprīļa līdz 2023. gada 30. aprīlim viņš bija /Nosaukums B/ darba ņēmējs (profesija – ražošanas vadītājs) (*lietas 2. sējuma 125., 129. lapa, 3. sējuma 57. lapas otra puse*).

Laika posmā no 2014. gada 12. novembra sūdzības iesniedzējas amatpersonas bija secīgi /Persona M/, kura ir /Persona C/ bijusī sieva un bijusī /Nosaukums B/ un /Nosaukums E/ amatpersona, /Persona A/ un /Persona C/, kurš 2022. gada 21. aprīlī kļuva par /Nosaukums B/ darba ņēmēju. /Persona L/ no 2018. gada 11. maija ir sūdzības iesniedzējas dalībnieks, turklāt no minētā datuma līdz 2024. gada 12. septembrim viņš bija arī sūdzības iesniedzējas amatpersona (valdes priekšsēdētājs) (*lietas 2. sējuma 98. lapa–98. lapas otra puse, 3. sējuma 57. lapas otra puse*).

Ievērojot minēto, ir konstatējams, ka ar /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzēju saistītās personas /Persona B/ un /Persona C/ savstarpēji saista laulības saites.

/Persona C/ ir darbojies uzņēmumos: /Nosaukums G/ (kā dalībnieks no 2004. gada 26. oktobra līdz 2016. gada 2. septembrim, amatpersona no 2001. gada 24. augusta līdz 2015. gada 23. janvārim) (*lietas 2. sējuma 93. lapas otra puse–94. lapa*); /Nosaukums E/ (kā dalībnieks no 2004. gada 26. oktobra līdz 2016. gada 2. septembrim, amatpersona no 2001. gada 24. augusta līdz 2015. gada 23. janvārim) (*lietas 2. sējuma 85. lapas otra puse*); /Nosaukums H/ (kā dalībnieks no 1998. gada 8. oktobra līdz 2017. gada 11. janvārim, amatpersona no 1998. gada 8. oktobra līdz 2016. gada 20. janvārim) (*lietas 2. sējuma 96. lapas otra puse–97. lapa*); /Nosaukums J/ (kā amatpersona no 2010. gada 17. novembra līdz 2012. gada 9. maijam un no 2013. gada 3. decembra līdz 2016. gada 20. janvārim) (*lietas 2. sējuma 89. lapas otra puse*); /Nosaukums I/ (kā dalībnieks no 2012. gada 4. septembra līdz 2021 .gada 24. septembrim, amatpersona no 2012. gada 4. septembra līdz 2016. gada 20. janvārim un no 2018. gada 1. jūnija līdz 2021. gada 24. maijam) (*lietas 2. sējuma 92. lapa–92. lapas otra puse*).

/Persona L/ no 2018. gada 21. maija ir /Nosaukums E/ amatpersona un agrāk ir darbojies /Nosaukums G/ (kā dalībnieks no 2001. gada 24. augusta līdz 2004. gada 26. oktobrim) (*lietas 2. sējuma 93. lapas otra puse–94. lapa*).

/Persona A/ no 2010. gada 17. novembra līdz 2021. gada 10. jūnijam bija /Nosaukums J/ dalībniece, savukārt /Persona N/ (/Persona C/ bijušās sievas /Persona M/ dēls) no 2011. gada 30. marta līdz 2012. gada 28. decembrim bija /Nosaukums I/ amatpersona, taču no 2016. gada 20. janvāra līdz 2018. gada 1. jūnijam amatpersona bija /Persona O/ (/Persona C/ māsas /Persona P/ dēls) (*lietas 2. sējuma 89. lapa, 92. lapas otra puse, 3. sējuma 57. lapa–57. lapas otra puse*).

No minētā izriet, ka attiecīgajos uzņēmumos, kuru darbība atbilstoši to nosaukumiem saistīta ar kokapstrādes nozari, /Persona C/ ir darbojies jau kopš 1990. gada beigām, un vēlāk kā dalībnieki vai amatpersonas ir darbojušies arī /Persona A/, /Persona L/, /Persona M/, /Persona N/, /Persona O/. Tādējādi dienests pamatoti norāda, ka /Persona C/ ilgstoši kā dalībnieks (amatpersona) ir darbojies uzņēmumos, no kuriem lielākā daļa ir likvidēti un kuru saimnieciskā darbība saistīta ar kokmateriālu un līstu izgatavošanu.

[13] Nav pamatots sūdzības iesniedzējas arguments, ka /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas firmas viena ar otru neveido līdzību un sakarību. Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā to, ka abu uzņēmumu nosaukums ir saistīts ar kokapstrādes jomu (koku nosaukumi), apstāklim par abu nosaukumu fonētiskās līdzības neesību nav izšķirošās nozīmes. Šajā sakarā dienests pamatoti norāda, ka visos iepriekš minētajos /Persona C/ pārstāvētajos uzņēmumos nosaukums saistīts ar kokiem un kokapstrādes nozari.

Tāpat nav pamatots sūdzībā norādītais arguments, ka /Persona C/ un /Persona B/ laulības fakts bez citiem pierādījumiem nav izmantojams un atzīstams par pietiekošu apgalvojumam par uzņēmuma pāreju, bet var liecināt par to, ka komercsabiedrības ir saistītie uzņēmumi likuma "Par nodokļiem un nodevām" 1. panta 18. punkta izpratnē. Uzņēmuma pārejas izvērtēšanas gadījumā visi pārbaudāmie apstākļi ir vērtējami kopsakarā, tostarp pievēršot uzmanību tam, vai konkrētajā gadījumā sakritībai varētu būt nejaušības raksturs. Tādējādi dienests šajā sakarā pamatoti norāda, ka minēto personu saistība ar /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzēju kopsakarā ar citiem uzņēmuma pāreju raksturojošiem apstākļiem norāda uz iespēju abām iesaistītājām personām veikt saskaņotas darbības. Savukārt tam, vai abas komercsabiedrības ir uzskatāmas par saistītajiem uzņēmumiem, jautājumā par uzņēmuma pārejas konstatēšanu nav izšķirošas nozīmes.

[14] Pārbaudot lietas materiālos esošās sūdzības iesniedzējas pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas par laika periodu no 2021. gada janvāra līdz 2024. gada septembrim, ir konstatējams, ka sūdzības iesniedzēja deklarējusi iegādes darījumus ar /Nosaukums K/ (*lietas 2. sējuma 3. lapa–70. lapas otra puse*). Arī /Nosaukums B/ savās pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās par laika periodu no 2022. gada jūlija līdz 2023. gada septembrim ir deklarējusi iegādes darījumus ar /Nosaukums K/ (*lietas 2. sējuma 72. lapa–77. lapas otra puse, 207. lapa–209. lapas otra puse*).

Līdzīgi šajās nodokļa deklarācijās sūdzības iesniedzēja deklarē piegādes darījumus ar /Nosaukums C/ un /Nosaukums L/, ar kurām veikto darījumu vērtība 2024. gadā ir attiecīgi 0,78 % un 1,14 % no kopējās Latvijā veikto realizācijas darījumu vērtības. Savukārt /Nosaukums B/ minētajiem darījumu partneriem veikto darījumu vērtība 2022. gadā ir attiecīgi 3,08 % (2023. gadā – 10,77 %) un 40,95 % no kopējās Latvijā veikto realizācijas darījumu vērtības (*lietas 2. sējuma 151. lapas otra puse, 153. lapas otra puse, 197. lapa*).

No minētā izriet, ka konkrētajā gadījumā ir pamats konstatēt /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas darījumu partneru sakritību gan iegādes darījumos, gan piegādes darījumos.

Sūdzības iesniedzēja argumentē, ka /Nosaukums K/ bija sūdzības iesniedzējas sadarbības partneris vēl pirms /Nosaukums B/ dibināšanas un ka apgrozījuma mēram nav nozīmes. /Nosaukums B/ veiktā materiālu iegāde no /Nosaukums K/ neietekmēja sūdzības iesniedzējas uzņēmuma darbību vai norēķinus. Atsevišķi realizācijas darījumi ar /Nosaukums C/ ir niecīga mēra darījumi.

Minētie argumenti nav pamatoti. Tā kā pati sūdzības iesniedzēja apstrīdēšanas procesā ir norādījusi, ka konkrētajā gadījumā nav notikusi tipiska uzņēmuma pāreja (*lietas 1. sējuma 205. lapas otra puse*), apstāklis, ka atbilstoši sūdzības iesniedzējas norēķinu konta pārskatam sūdzības iesniedzējas sadarbība ar /Nosaukums K/ tika uzsākta vēl 2015. gadā (*lietas 1. sējuma 209. lapas otra puse*) pirms /Nosaukums B/ dibināšanas, pats par sevi neizslēdz uzņēmuma pārejas iespējamību.

Uzņēmuma pārejas kontekstā darījuma summai nav izšķirošas nozīmes. Pārsūdzētajā lēmumā šajā sakarā pamatoti norādīts, ka arī darījums par salīdzinoši mazām summām ir darījums, līdz ar to katram sadarbības partnerim ir piešķirama nozīme uzņēmuma saimnieciskajā darbībā. Vienlaikus nav izslēdzams, ka darījumu partneru sakritība vairākiem vienā nozarē esošiem uzņēmumiem var būt pamatota, tādēļ pārbaudāmie apstākļi ir vērtējami kopsakarā ar citiem pierādījumiem. Konkrētajā gadījumā darījumu partneru sakritību nevar izskaidrot ar nejaušību, jo kritiski vērtējama visu konstatēto apstākļu nejauša sakritība.

Vienlaikus norādāms, ka citu sūdzības iesniedzējas sadarbības partneru esība ne apstiprina, ne noliedz uzņēmuma pāreju, jo ir tikai loģiski, ka saimnieciskās darbības attīstības ietvaros notiek ekonomisko kontaktu paplašināšanās.

[15] Attiecībā uz darbinieku pārņemšanas aspektu vērtējami turpmāk norādītie apstākļi.

Atbilstoši /Nosaukums B/ sniegtajām ziņām par darba ņēmējiem /Persona B/ no 2022. gada 21. aprīļa līdz 2023. gada 30. aprīlim bija arī /Nosaukums B/ darba ņēmēja (profesija – pārdošanas speciālists) (*lietas 2. sējuma 125., 129. lapa*).

/Persona C/ kopš 2015. gada 2. februāra ir sūdzības iesniedzējas darba ņēmējs (profesija – ražošanas vadītājs) (*lietas 2. sējuma 122. lapa*). Kā jau minēts iepriekš, laikā no 2022. gada 21. aprīļa līdz 2023. gada 30. aprīlim viņš bija arī /Nosaukums B/ darba ņēmējs, saglabājot tādu pašu profesiju (*lietas 2. sējuma 125., 129. lapa*).

No minētā izriet, ka laika posmā no 2022. gada 21. aprīļa līdz 2023. gada 30. aprīlim /Persona C/ bija darba ņēmējs abās komercsabiedrībās vienlaicīgi, veicot ražošanas vadītāja pienākumus. Šāds amats ietilpst vadības līmeņa amatu kategorijā, kas sniedz iespēju iegūt padziļinātu informāciju par uzņēmuma saimniecisko darbību. Tādējādi dienests pamatoti norāda, ka minētais apstāklis norāda uz /Persona C/ informētību par abās sabiedrībās notiekošo.

/Nosaukums B/ iesniegtajā darba devēja ziņojumā par 2023. gada aprīli (pēdējais iesniegtais ziņojums) ir norādīti seši darba ņēmēji (*lietas 2. sējuma 80. lapa–80. lapas otra puse*). Savukārt atbilstoši sūdzības iesniedzējas 2023. gada 9. jūnijā sniegtajām ziņām par darba ņēmējiem tā ar 2023. gada 12. jūniju nodibināja darba tiesiskās attiecības ar /Nosaukums B/ bijušajiem darba ņēmējiem /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/, un /Persona G/, saglabājot tādu pašu profesiju, kāda tā bija /Nosaukums B/ (*lietas 2. sējuma 125. lapa–128. lapa, 130. lapas otra puse*).

Tādējādi konkrētajā gadījumā ir konstatējams, ka /Nosaukums B/ bijušie darbinieki ir pārgājuši no /Nosaukums B/ uzņēmuma uz sūdzības iesniedzējas uzņēmumu, gūstot darba pieredzi secīgi abās sabiedrībās. Minētie darbinieki sūdzības iesniedzējas uzņēmumā turpināja veikt tādus pašus darba pienākumus, pārzinot konkrētā komercdarbības veida specifiku, tādējādi sūdzības iesniedzējai bija iespējams nodrošināt veiksmīgu saimnieciskās darbības turpināšanu pēc uzņēmuma pārņemšanas. Tādējādi secināms, ka ir notikusi /Nosaukums B/ darba ņēmēju pāriešana darbā pie uzņēmuma ieguvēja. Vienlaikus bez ievērības nav atstājams apstāklis, ka tieši tajā pašā dienā (2023. gada 9. jūnijā) arī /Nosaukums B/ iesniedza ziņas par minēto darbinieku atbrīvošanu ar 2023. gada 30. aprīli (*lietas 2. sējuma 130. lapas otra puse*), kas liecina par abu sabiedrību darbības koordinēto raksturu darbinieku pārņemšanā.

Nav pamatots sūdzības iesniedzējas arguments, ka dienests nav veicis izvērtējumu, vai konkrētajā gadījumā ir pārņemta skaitliski un kompetences ziņā būtiska daļa darbinieku. Pārsūdzētajā lēmumā (12.6. apakšpunktā) ir norādīts dienesta aprēķinātais vidējais nodarbināto skaits /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas uzņēmumos, proti, 2022. gadā un 2023. gadā /Nosaukums B/ savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai vidēji nodarbināja piecus darbiniekus, savukārt vidējais nodarbināto skaits sūdzības iesniedzējas uzņēmumā laikā no 2022. gada līdz 2024. gadam ir robežās no sešiem līdz desmit nodarbinātajiem (*lietas 1. sējuma 28. lapa*). Vienlaikus sūdzības iesniedzēja, ņemot vērā samērā nelielo nodarbināto skaitu savā uzņēmumā, sūdzībā nav norādījusi, kādi apstākļi liek apšaubīt dienesta secinājumu pareizību attiecībā uz būtiskas daļas darbinieku pārņemšanu.

[16] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka attiecīgo darbinieku nodarbināšana sūdzības iesniedzējas uzņēmumā notika bez /Persona C/ un /Persona B/ iesaistes, ņemot vērā vakanču esību. Darbinieki ar atšķirīgām iekārtām un instrumentiem veic atšķirīgas produkcijas ražošanu, turklāt atsevišķi darbinieki bija mazkvalificēti.

Minētie argumenti nav pamatoti, jo tie ir pretrunā ar pierādījumiem lietā.

Lietas materiālos ir darbinieka Nr. 1 2024. gada 5. septembra paskaidrojums dienestam (*lietas 3. sējuma 50. lapa*), kurā norādīts, ka darba devējs /Persona C/ nebija devis parakstīt nevienu darba līgumu. Par to, ka tika pārcelts no viena uzņēmuma uz citu, bija informēts tikai mutiski.

Lietas materiālos ir arī darbinieka Nr. 2 2024. gada 5. septembra paskaidrojums dienestam (*lietas 3. sējuma 88. lapa*), kurā norādīts, ka darbinieci par pāriešanu no firmas uz firmu neviens nav uzrunājis.

Savukārt apsekošanas laikā viens sūdzības iesniedzējas darbinieks savā paskaidrojumā sākotnēji norādījis, ka strādā /Nosaukums B/, taču vēlāk atcerējās par uzņēmuma maiņu uz sūdzības iesniedzējas uzņēmumu, savukārt otrs darbinieks norādīja, ka laikā, kad bija nodarbināts /Nosaukums B/, algu saņēma no tās, bet nākamo algu saņēma no sūdzības iesniedzējas (*lietas 3. sējuma 105. lapa–105. lapas otra puse, 107. lapa*).

No minētās darbinieku sniegtās informācijas izriet, ka attiecīgo darbinieku darba attiecību uzsākšana ar sūdzības iesniedzēju nav notikusi sūdzības iesniedzējas norādītajā veidā (ar vakanču izsludināšanu), bet gan ar koordinētu darbību veikšanu no /Persona C/ puses. Arī no sūdzības iesniedzējas 2024. gada 9. decembra atbildes uz dienesta pieprasījumu (*lietas 1. sējuma 217. lapas otra puse*) neizriet pamatojums vakanču esībai sūdzības iesniedzējas uzņēmumā uz 2023. gada 12. jūniju. Turklāt apsekošanas laikā darbinieka norādītais par nākamās algas saņemšanu no sūdzības iesniedzējas ir pretrunā ar dienestā saņemtajām ziņām no sabiedrībām attiecībā uz darba tiesisko attiecību izbeigšanas un nodibināšanas datumiem, proti, kā jau iepriekš norādīts, darba attiecības tika izbeigtas 2023. gada 30. aprīlī, bet nodibinātas ar 2023. gada 12. jūniju.

Apsekošanas laikā sūdzības iesniedzējas darbinieki, kuri iepriekš bija nodarbināti /Nosaukums B/, savos paskaidrojumos norādīja, ka darba pienākumi abās sabiedrībās tika veikti tajās pašās telpās, izmantojot tās pašas iekārtas, un ražojot tādu pašu produkciju (apmales, grīdlīstes, koka stūrīšus) (*lietas 3. sējuma 105. lapa–107. lapa*). Turklāt minētās iekārtas nav norādītas arī /Nosaukums B/ 2022. gada 4. aprīļa iekārtu nomas līgumā, uz kura pamata /Nosaukums B/ nomāja savai saimnieciskajai darbībai nepieciešamās ražošanas iekārtas (*lietas 1. sējuma 136. lapa–136. lapas otra puse*). Uz darba pienākumu atšķirību neesību un to pašu iekārtu izmantošanu ir norādīts arī darbinieka Nr. 1 2024. gada 5. septembra paskaidrojumā dienestam (sk. šā lēmuma 11. punktu).

Ievērojot minētos apstākļus, ir konstatējams, ka gan /Nosaukums B/, gan sūdzības iesniedzējas saimnieciskajā darbībā tika izmantotas vienas un tās pašas iekārtas, proti, frēzmašīnas *SCM TF110 NOVA un FORMULA T60*.

[17] Vienlaikus no /Nosaukums B/ iesniegtajiem darba devēja ziņojumiem par laika periodu no 2023. gada janvāra līdz aprīlim ir konstatējams, ka tikai vienai darbiniecei mēnešalgas apjoms (754,19 *euro*) ir izteikti zemāks, to salīdzinot ar pārējo nodarbināto atalgojumu, ņemot vērā, ka 2023. gadā minimālā mēnešalga Latvijā bija 620 *euro* (*lietas 3. sējuma 140. lapa–143. lapas otra puse*).

No sūdzības iesniedzējas iesniegtajām ziņām par darba ņēmējiem ir redzams, ka šobrīd no visiem iepriekš minētajiem sūdzības iesniedzējas darbiniekiem darba tiesiskās attiecības ar 2024. gada 31. janvāri ir izbeigtas vienīgi ar /Persona D/ un /Persona G/ (*lietas 2. sējuma 131. lapas otra puse*).

Minētie apstākļi, proti, samērā nelielais maza atalgojuma saņēmēju īpatsvars /Nosaukums B/ un tas, ka lielākā daļa pārņemto darbinieku aizvien turpina savas darba gaitas sūdzības iesniedzējas uzņēmumā, rada pamatu kritiski vērtēt sūdzības iesniedzējas argumentu par darbinieku nepietiekamo kvalifikāciju. Šajā sakarā dienests pamatoti norādījis, ka /Persona C/ kā nodarbinātajam, kurš iepriekš bijis ražošanas vadītājs arī /Nosaukums B/, bija iespēja jau iepriekš novērtēt attiecīgo darbinieku kvalifikāciju.

[18] Pārbaudot lietā esošās /Nosaukums B/ iesniegtās nodokļu deklarācijas par laika periodu no 2022. gada jūlija līdz 2023. gada septembrim, ir redzams, ka to sagatavotāja ir /Persona I/ (*lietas 2. sējuma 72. lapas otra puse–77. lapa, 207. lapa–209. lapas otra puse*). Savukārt sūdzības iesniedzējas iesniegto nodokļu deklarāciju par laika periodu no 2021. gada janvāra līdz 2024. gada septembrim sagatavotāja ir /Persona H/ (*lietas 2. sējuma 3. lapa–70. lapas otra puse*).

Atbilstoši dienesta Nodokļu informācijas sistēmas izdrukām abas nodokļu deklarāciju sagatavotājas ir darba ņēmējas /Nosaukums M/ (*lietas 3. sējuma 60. lapa, 62. lapas otra puse*). Tādējādi abām komercsabiedrībām grāmatvedības pakalpojumus sniedz personas, kuras ir darba ņēmējas vienā uzņēmumā.

[19] Attiecībā uz IP adrešu izmantošanu lietā vērtējami turpmāk norādītie apstākļi.

Lietas materiālos atrodas dienesta Elektroniskās deklarēšanās sistēmas izdrukas, kurās atspoguļota informācija par /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas veiktajām darbībām sistēmā. Atbilstoši izdrukās ietvertajai informācijai IP adresi *159.148.39.206* 2023. gada 25. maijā ir izmantojis /Persona C/ (no sūdzības iesniedzējas puses), bet 23. novembrī – /Persona B/ (no /Nosaukums B/ puses) (*lietas 2. sējuma 107., 121. lapa*); IP adresi */IP adrese A/* 2023. gada 9. jūnijā izmantojusi /Persona H/ (no sūdzības iesniedzējas puses), bet 12. jūnijā – /Persona I/ (no /Nosaukums B/ puses) (*lietas 2. sējuma 111., 113. lapa*); IP adresi */IP adrese B/* 2023. gada 7. jūlijā izmantojusi /Persona I/, bet 12.

jūlijā – /Persona H/ (*lietas 2. sējuma 107. lapa, 109. lapas otra puse*); IP adresi */IP adrese C/* 2023. gada 6. oktobrī izmantojusi /Persona H/, bet 16. oktobrī – /Persona I/ (*lietas 2. sējuma 102. lapa, 104. lapas otra puse*).

No minētajiem apstākļiem izriet, ka konkrētajā gadījumā /Nosaukums B/ un sūdzības iesniedzējas saziņā ar dienestu ir izmantots viens dators, vai arī vienā adresē ir izvietotas ierīces ar kopīgu interneta pieslēgumu. Tādējādi var piekrist dienestam, ka abu sabiedrību saimnieciskās darbības vadība ir notikusi no vienas dislokācijas vietas.

Nav pamatots sūdzības iesniedzējas arguments, ka tās pašas IP adreses izmantošanai saziņā ar dienestu ir sekundāra nozīme un ziņu par fiziskās personas IP adresi izmantošana administratīvajā procesā nav pieļaujama. Jautājumam par IP adrešu izmantošanu uzņēmumu pārejas kontekstā ir būtiska nozīme, jo no vienu un to pašu ierīču izmantošanas abu sabiedrību pārvaldībā var spriest par to, vai tos kontrolē un koordinē savstarpēji saistītas personas. IP adrešu sakritība var norādīt uz informētību par abu uzņēmumu finansiālo stāvokli, atvieglot iespējas iegūt informāciju par saimniecisko darbību, sadarbības partneriem, aktīvu un pasīvu izcelsmes avotiem, kā arī pieņemt stratēģiskus lēmumus un veikt saskaņotas darbības.

Dienests pamatoti norāda, ka tas ir tiesīgs izmantot no Elektroniskās deklarēšanās sistēmas iegūstamo informāciju par klientu pieslēgšanās IP adresēm, jo ar IP adresi netiek identificēta konkrēta persona vai konkrēta atrašanās vieta, bet gan tas, vai nodokļu maksātājs ir izmantojis vienu un to pašu datoru. Dienesta amatpersonām nav pienākums informēt (brīdināt) personu par apstākļu kopumu, kas varētu tikt izmantots uzņēmuma pārejas gadījumā. Sūdzības iesniedzējas atsaukšanās uz operatīvās korespondences kontroli ir nevietā, jo Operatīvās darbības likums nav attiecināms uz dienesta amatpersonu rīcību ar informāciju administratīvā procesa ietvaros.

[20] Sūdzībā norādītais arguments, ka pārejas esības un tās ilguma kontekstā primārā loma piešķirta ar darbinieku pieņemšanu darbā pie sūdzības iesniedzējas saistītajiem apstākļiem, pārējiem apstākļiem piešķirot sekundāru nozīmi, nav pamatots. Tas, ka lēmumā par piedziņu kā uzņēmuma pārejas atskaites punkts ir noteikts tieši datums, ar kuru uzņēmuma nodevēja izbeidza darba tiesiskās attiecības ar lielāko daļu nodarbināto darba ņēmēju, pretēji sūdzības iesniedzējas ieskatam nenozīmē, ka tieši darbinieku pārņemšanas elementam konkrētajā gadījumā būtu izšķiroša nozīme, un tas neizriet arī no pārsūdzētā lēmuma. Tieši pretēji, pārsūdzētajā lēmumā ir norādīts, ka uzņēmuma pāreja notikusi laikā no 2023. gada 30. aprīļa līdz 2024. gada 11. janvārim, tādējādi saistot uzņēmuma pārejas noslēgumu ar rēķina izrakstīšanu pārņemtajam sadarbības partnerim /Nosaukums C/.

[21] Tiesa atzīst, ka dienests pamatoti secinājis, ka ir notikusi /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz sūdzības iesniedzēju Komerclikuma 20. panta izpratnē, jo sūdzības iesniedzējai ir nodots tāds /Nosaukums B/ uzņēmumā ietilpstošo elementu kopums, kas nepieciešams, lai turpinātu iepriekšējo saimniecisko darbību. Līdz ar to dienests pamatoti secināja, ka sūdzības iesniedzēja pārņēmusi tādu /Nosaukums B/ uzņēmuma elementu kopumu, kā rezultātā sūdzības iesniedzēja var pēc būtības turpināt /Nosaukums B/ saimniecisko darbību, notikušajām izmaiņām paliekot praktiski nemanāmām klientiem, savukārt /Nosaukums B/ tikmēr pārtrauc saimniecisko darbību. Tādējādi nav pamata runāt par neskaidrībām attiecībā uz to, vai /Nosaukums B/, vai arī sūdzības iesniedzēja ir uzskatāma par uzņēmuma nodevēju un ieguvēju.

[22] Nevar piekrist sūdzībā norādītajiem argumentiem, ka no pārsūdzētā lēmuma nav redzams, kādu elementu kopumu, kas nepieciešams sūdzības iesniedzējas patstāvīgai darbībai, sūdzības iesniedzēja pārņēma no /Nosaukums B/ un ka pārsūdzētajā lēmumā norādītās pazīmes nevar būt pietiekošas, lai sūdzības iesniedzējai būtu iespējas veikt patstāvīgu saimniecisko darbību. Dienesta lēmumos vairākkārt ir skaidri norādīts attiecīgo elementu precīzs izvērtējums, kas norāda uz /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreju uz sūdzības iesniedzēju, turklāt šā izvērtējuma ietvaros ir analizēti lietas materiālos esošie pierādījumi. Tādējādi sūdzībā norādītais arguments par pārsūdzētā lēmuma pamatojumu, kas esot balstīts uz atsevišķām sakritībām un pieņēmumiem, un tā pieņemšanu profesionālas abdukcijas motīvos ir nevietā. Sūdzībā norādītais arguments, ka pārsūdzētajā lēmumā nav atspoguļoti visi Eiropas Savienības Tiesas praksē noteiktie uzņēmuma pārejas konstatēšanas kritēriji, nav pamatots, jo tas, kuri elementi ir uzskatāmi par būtiskiem un pietiekamiem, lai varētu turpināt saimniecisko darbību, ir atkarīgs no attiecīgā gadījuma individuālajiem apstākļiem, kā arī konkrētās saimnieciskās darbības veida un specifikas, un nav obligāti jākonstatē, ka uzņēmuma ieguvējam ir pārgājuši pilnībā visi uzņēmuma elementi.

Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā konkrētās situācijas apstākļus, tostarp arī sūdzības iesniedzējas saimnieciskās pamatdarbības veida (zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana) specifiku, nav pamata apšaubīt dienesta

norādīto elementu kopuma pietiekamības aspektu, jo attiecīgo pārņemto elementu kopums ir atzīstams par pietiekamu /Nosaukums B/ saimnieciskās darbības turpināšanai. Arī sūdzībā nav norādīts uz tādiem elementiem, kuru trūkums ļautu uzskatīt, ka sūdzības iesniedzējas pārņemtais elementu kopums nav pietiekams saimnieciskās darbības turpināšanai. Līdz ar to sūdzības iesniedzējas arguments uzskatāms par vispārīgu un nekonkrētu.

Secinājumu par uzņēmumu pāreju ļauj izdarīt iepriekš minēto apstākļu kopums, nevis katrs apstāklis pats par sevi. Izvirzot iebildumus dienesta secinājumam par uzņēmuma pāreju, pieteicēja dienesta konstatētos apstākļus vērtē atrauti vienu no otra. Šāda pieeja nav pareiza.

[23] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka dienests pamatoti konstatēja /Nosaukums B/ pāreju uz sūdzības iesniedzēju un līdz ar to vērsa pret sūdzības iesniedzēju šīs sabiedrības nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu.

Līdz ar to pārsūdzētais lēmums atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet sūdzības iesniedzējas sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 363. panta otro daļu, tiesa

nolēma

noraidīt /Nosaukums A/ sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 13. decembra lēmumu Nr. 30.4/22.11/3838.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese I. Andruškina

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU